

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1.—, lanskoletne 2.—; mesečna naročnina Din 20.—, za tujino 30.—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Ročopisov ne vračamo. Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava
Ljubljana, Gradišče 10, tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. ček. rač.: Ljubljana 15.621.

Ljubljana, sobota, dne 12. septembra 1931

Novi volivni zakon

Volitve na en dan v vsej državi — Splošno, direktno in javno glasovanje — Vseh poslancev nad 305 — Dravska banovina ima 25 poslancev — Enotne kandidatne liste za vso državo — V vsakem srezu mora biti postavljen kandidat enotne državne liste — Aktivni državni uradniki nimajo pasivne volivne pravice — Glasuje se le o potrjenih državnih kandidatnih listah — Kazenske določbe — Prehodne določbe

»Službene novine« z dne 12. septembra 1931. objavljajo ta-le zakon:

Mi

ALEKSANDER I.,

po milosti božji in volji naroda kralj Jugoslavije, na predlog našega ministra za notranje zadeve, predsednika našega ministrskega sveta, predpisujemo in proglašamo:

Zakon o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino.

I. Splošne odredbe

§ 1. Volitve poslancev za narodno skupščino, ki se na redno sklicanje sestane v Beogradu dne 20. oktobra vsakega leta, se vršijo za petletno dobo, ki jo določijo tega zakona.

Samo v primeru vojne ali kakšnega drugega zadržanja, sme skupščina zborovati izven Beograda.

Narodna skupščina se redno ali izredno sklicuje s kraljevim ukazom na predlog notranjega ministra.

V primeru, da se narodna skupščina razpusti pred potekom štiriletnega roka, mora ukaz o njenem razpustu vsebovati naredbo o novih volitvah, ki se morajo vršiti najdalje v roku treh mesecev ter o sestanku narodne skupščine najdalje v roku štirih mesecev. Tako se bo postopalo tudi v primeru, če poteče navedeni štiriletni rok.

§ 2. Volitve narodnih poslancev, ki se bodo vršile enega in istega dne v nedeljo, se razpiše s kraljevim ukazom na predlog notranjega ministra in po zaslišanju ministrskega sveta. Ukaz bodo objavile »Službene novine«.

§ 3. V času 15 dni pred volitvami in tri dni po volitvah ne sme nobena oblast sklicati volitev h kakršnikoli dolžnosti, kakršne so: skupno delo ali kuluk, vojna smotra ali vaje, razen v primeru izredne potrebe. Prav tako ne morejo sklicati niti posameznih volitev, razen v primeru neodložljive potrebe ali v primeru, ko je treba zasledovati zločince in preiskovati prestopke kakršnekoli vrste.

V občinah, v katerih se volitve ne bi vršile onega dne, ki ga določa ukaz, se bodo razpisale druge volitve. To velja tudi za takratne volitve.

Ce so bili volilci prej kakorkoli pozvani ali zbrani, se morajo odpustiti najkasneje 16. dne pred volitvami.

Število mandatov

§ 4. Število mandatov narodnih poslancev znaša:

Za mesta: Beograd, Zemun in Pančevo, ki tvorijo eno področje, se volijo trije poslanci.

Za posamezne banovine se sorazmerno s številom njihovih prebivalcev volijo tako-le: za dravsko banovino 25, za savsko 58, vrbasko 22, primorsko 20, drinsko 37, zetsko 20, dunavsko 51, moravsko 32 in vardarsko 37.

Poleg tega se voli še toliko poslancev, kolikor je nosilec državnih kandidatnih list, ki so dobili nad 50.000 glasov.

To število mandatov po banovinah se bo razdelilo na administrativne srez, poleg njih pa tudi na sedeže banovin, ki imajo preko 50.000 prebivalcev in sicer za 50—100.000 prebivalcev po enega, za več ko 100.000 pa po dva.

Državni odbor

§ 5. Najvišji volilni organ je državni odbor.

Ta državni odbor sestavljajo predsednik in podpredsednik senata, predsednik in podpredsednik narodne skupščine, predsednik in podpredsednik državnega sveta, predsednik kasacijskega sodišča v Beogradu, stola sedmorice v Zagrebu, vrhovnega sodišča v Sarajevu in velikega sodišča v Podgorici, ali namestniki vseh teh predsednikov odnosno podpredsednikov, če so slednji zadržani.

Zastopnike predstavnikov in podpredsednikov senat in narodne skupščine izbereta že naprej senat in sama skupščina.

§ 6. Najkasneje petega dne po dnevu ukaza, s katerim so se razpisale volitve poslancev, se sestane ta državni odbor na poziv predsednika senata. Odbor določi, koliko in v katerih občinah bodo volišča odnosno koliko občin bo imelo skupno volišče (§ 34), katere osebe bodo predsedniki volilnih odborov.

Ta posel bo državni odbor izvršil in v »Službenih novinah« objavil najkasneje 15. dne pred dnem volitev.

Predsednik senata ali njegov namestnik sklicuje, odvarja, vodi in zaključuje sestance državnega odbora ter skrbi, da dovrši državni odbor.

Predsednik senata ali njegov namestnik sklicuje, odvarja, vodi in zaključuje sestance državnega odbora ter skrbi, da dovrši državni odbor svoje delo pravilno in pravočasno. Predsednik senata nadomešča pri vodstvu državnega odbora eden izmed podpredsednikov senata.

Vse državne in občinske oblasti so dolžne staviti državnemu odboru takoj na razpolago podatke, ki jih rabi in pojasnila, ki jih zahteva, v roku, ki jim ga za to določi državni odbor. Organ, ki ne izpolni zahtev državnega odbora, bo kaznovan po § 71. tega zakona. Državni odbor sme zaradi kakšnega pojasnila pozvati na svoje seje ministra notranjih zadev in ministre, ki mu bodo pri njegovem delu potrebni.

II. Kdo ima volilno pravico

§ 7. Pravico, da voli poslance za narodno skupščino, ima vsak državljan, ki je dovršil 21. leto starosti in ki je državljan kraljevine Jugoslavije.

§ 8. Aktivni častniki kakor tudi podčastniki in vojniki pod zastavo ne morejo izvrševati volilne pravice. Ta odredba ne velja za uradnike in uslužbenke civilnega reda v vojski.

§ 9. Volilne pravice nimajo oni:

1. ki so obsojeni na robijo, dokler se jim ne povrnejo njihove pravice;
2. ki so obsojeni na izgubo častnih pravic, za dobo, dokler traja ta kazni;
3. ki so pod stečajem;
4. ki so pod varštvom;
5. ki so obsojeni na izgubo volilnih pravic zaradi volilnih prestopkov.

III. Kdo more biti poslanec

§ 10. Za poslanca v narodni skupščini more biti izvoljen samo oni, ki ima volilno pravico brez oziroma na to ali je vpisan v volilnem imeniku ali ne.

§ 11. Od vsakega poslanca se zahtevajo ti pogoji:

1. da je državljan po rojstvu ali po prirojenju v kraljevini Jugoslaviji;
2. da je dovršil 30. leto starosti in
3. da govori, čita in piše službeni (narodni) jezik.

Narodni poslanci ne morejo biti istočasno državni dobavitelji ali državni podjetniki.

§ 12. Aktivni državni uradniki ne morejo kandidirati za državne poslance.

Policijski, finančni in šumarski uradniki, kakor tudi uradniki za agrarno reformo ne morejo postati kandidati, razen v primeru, da so svojo službo opustili leto dni pred razpisom volitev. Predsedniki občin morejo kandidirati. Če se izvolijo za narodne poslance, morajo takoj po verifikaciji v narodni skupščini izjaviti, ali obdrže mandat ali pa ostanejo predsedniki občin.

Ministri, aktivni in na razpoloženju morejo kandidirati.

Nihče ne more kandidirati v več nego enem srezu oz. mestu, ki po tem zakonu voli enega ali več narodnih poslancev.

§ 13. Mandat izgubi oni poslanec:

1. ki izgubi volilno pravico;
2. ki se za časa svojega poslanskega mandata sprejme v državno službo;
3. ki za časa svojega poslanskega mandata opravlja za državo dobaviteljske ali podjetniške posle;

4. ki preneha biti član one skupine, kateri pripada nosilec državne kandidatne liste, na katero je bila njegova kandidatura vezana.

Odredbe pod odstavkom 2. se ne nanašajo na ministre.

§ 14. Ko nastopi kakšen takšen primer ali sploh ko nastane vprašanje o izgubi ali izpolnitvi poslanskega mesta, mora verifikacijski odbor najkasneje po preteku enega meseca, odkar je bil prijavljen primer, predložiti o njem skupščini poročilo. Če v tem roku odbor ne predloži poročila, sporoči predsednik skupščine na prvi naslednji seji narodne skupščine, da je poslansko mesto prazno, in o tem sklepa nato skupščina še na isti seji.

§ 15. Glasovanje pri volitvah narodnih poslancev se vrši javno in ustmeno na občinskih odnosno mestnih voliščih, to pa po sestavljenih volilnih imenikih.

IV. Volilni imeniki

§ 16. Stalni volilni imeniki se sestavljajo, potrjujejo, objavljajo in popravljajo po določitih zakona o volilnih imenikih.

V. Kandidatura nosilec državnih kandidatnih list in sreskih kandidatov

§ 17. Najkasneje 25 dni pred dnem volitev se morajo predložiti kandidate nosilcev list pri kasacijskem sodišču v Beogradu, da jih potrdi.

§ 18. Kandidatura nosilec državnih kandidatnih list se sestavlja tako-le:

Na čelu se označi dan volitev, za tem se imenuje nosilec liste, navede njegov poklic in bivališče;

pod nosilčevim imenom se napiše posebej imeni dveh zastopnikov te skupine za glavni volilni odbor in dveh njihovih namestnikov;

k tej listini se priložijo listine s podpisani 60 predlagateljev iz vsakega administrativnega sresa, kakor tudi iz vsakega banovinskega sedeža, za katerega se voli poslanec in iz upravnega področja mesta Beograda. Nepismene podpisejo po eden izmed prisotnih državljanov, ki se tudi zase podpisajo;

k listi o kandidaturi nosilca so dolžni predlagatelji predložiti sodišču tudi spisan akt o pristanku nosilca državne kandidatne liste;

brez vprašanja in odobrenja ne sme nihče označiti za predstavnika ali namestnika nosilca državne kandidatne liste in ga zapisati na listi; če kdo izve, da je na katerikoli listi zabeležen za predstavnika ali namestnika, ne da bi sam to vedel ali odobril, ima pravico izjaviti kasacijskemu sodišču, da kandidature ne sprejme in sodišče je dolžno črtati ga ter o tem obvestiti enega izmed podnosilcev državne kandidatne liste.

§ 19. Za zastopnike državne kandidatne liste v glavnem volilnem odboru morajo biti označeni na listi tisti, ki so vpisani v volilnem imeniku katerekoli občine v državi.

§ 20. Kot predlagatelji smejo podpisati kandidature nosilca državne kandidatne liste le oni, ki so vpisani v stalnem volilnem imeniku. Za vse predlagatelje je treba istočasno predložiti uverjenje njihovih pristojnih sreskih, odnosno prvomestnih sodišč, da uradno potrde, da so navedeni v stalnih volilnih imenikih. Takšna uverjenja izdajo sreska, odnosno prvomestna sodišča v roku treh dni.

Podpis more oporekati samo oni, katerega ime je podpisano.

Sodišče morajo vsakomur povedati, ako to izrecno vpraša, ali je on podpisan ali ne. Odgovor sodišče more biti ustnen ali pismen po zahtevi onega, ki vpraša. Ako kdo izmed nepismenih predlagateljev da pred sodiščem ustmeno ali pismeno izjavo, da je brez svojega pristanka podpisan kot predlagatelj, ga mora sodišče črtati in o tem obvestiti enega izmed podnosilcev državne kandidatne liste, ki smejo nato najkasneje v roku pet dni postaviti na njegovo mesto koga drugega. V nasprotnem slučaju bo sodišče odredilo in v listih objavilo,

da ta lista ne velja, če na njej ni po zakonu predpisano število predlagateljev.

Na poslednji strani kandidacijske listine se pusti prazno mesto za sodnijsko potrdilo.

§ 21. Vsaka državna kandidatna lista mora imeti najmanj po enega sreskega kandidata v vsakem administrativnem srezu, po enega kandidata v vsakem banovinskem sedežu, v katerem se voli po en poslanec, po dva v onem, v katerem se volita po dva poslance, in tri kandidate za upravno področje mesta Beograda. Vsak od teh kandidatov mora imeti svojega namestnika v istem administrativnem srezu, odnosno v banovinskem sedežu, odnosno področju mesta Beograda. Državna kandidatna lista more imeti več sreskih kandidatov, odnosno, kjer se volita po dva ali trije kandidati, več kandidatnih list.

Kandidate sreskih kandidatov morajo potrditi pristojna sreska ozir. prvomestna sodišča. Sodišče bo potrdilo samo one kandidatne liste, ki vsebujejo: dan volitev, ime in priimek nosilca državne kandidatne liste, kateri pripada;

ime in priimek kandidata in namestnika, njun poklic in bivališče;

spisan pristatek kandidata in namestnika, da kandidirata za administrativni srez ta in ta ... odnosno za mesto to in to ..., na listi, na kateri je nosilec ta in ta;

spisan in potrjen pristatek dotičnega nosilca državne kandidatne liste, da se omenjeni kandidat more vezati z njegovo poslansko kandidaturo;

podpis najmanj 200 predlagateljev, volilnih upravičencev iz navedenega administrativnega sresa oz. mesta;

predstavnika liste in po enega predstavnika in namestnika za vsako volišče;

za predlagatelje in pravilnost liste ni obvezno, da se na kandidatni listi omenijo predstavniki in njegovi namestniki za ona volišča, v katerih jih ni;

zastopnik sreskih kandidatov in njihovi namestniki morajo biti iz občine, v kateri se vrši glasovanje in morajo biti vpisani v stalnem volilnem imeniku.

§ 22. Beograd s svojim upravnim področjem, kakor tudi tista mesta, ki kot sedeži banovin volijo po dva poslance, morajo predložiti sodišču v potrditev listo s po dvema kandidatoma oz. s tremi kandidati in pa z dvema oz. s tremi namestniki.

§ 23. Vsa mesta tvorijo s srez, na katerih ozemlju leže, eno volilno enoto, izvenšči mesta, za katere se kot banovinske sedeže po § 4 voli posebej poslanec oz. poslanci.

VI. Potrjevanje kandidatskih list

§ 24. Nosilci kandidatskih državnih list, na katerih kandidature je vezan vsaj po en kandidat za vsak upravni srez in za vsak banovinski sedež, za katerega se voli poslanec kakor tudi za upravno področje mesta Beograda, morajo kadar jim pristojno sodišče potrdi te kandidate, predložiti kasacijskemu sodišču vse kandidatne liste v potrditev, kar se mora zgoditi vsaj 10 dni pred volitvami. Kasacijsko sodišče bo te liste potrdilo, ko se prepriča: da je kandidatura nosilca po § 20 in 21 v redu potrjena, da je na njegovo kandidature vezan vsaj po en sreski kandidat (§ 21) in da so vse te sreske kandidature pristojna sodišča kot pravilne potrdila.

§ 25. Po dva izvoda tako sestavljene kandidatske državne liste, mora najmanj pet podpisnikov predložiti kasacijskemu sodišču v Beogradu v potrditev in jih izročiti predsedniku ali njegovemu namestniku, ki izda takoj reverz o prejemu list. Sodišče se bo nato prepričalo iz volilnih spisov, ki so mu jih predložila okrajna, oz. prvostopna sodišča, ali so predlagatelji vpisani v stalne volivne imenike, ali jih je zadostno število za vsak upravni srez in vsako mesto (§ 21) in ali je nosilec dal pismeni pri-

stanek za kandidature. Ko se o tem prepriča, potrdi listo. En potrjen izvod vrne nato proti reverzu najkasneje v 24 urah po prejemu predlagateljem, drugi izvod pa hrani pod svojim pečatom na varnem kraju. Od tega izvoda pošlje takoj prepis upravi državne tiskarne, ki mora listo objaviti v prvi prihodnji številki »Službenih novic« kraljevine Jugoslavije in v »Službenih glasilih« banskih uprav pod naslovom: Kandidatje za narodne poslance.

§ 26. Poleg izvirne kandidatne državne liste morajo predlagatelji predložiti še toliko tiskanih izvodov liste, kolikor je v srezu oz. mestu volišča in po dva izvoda za sodišče. Na tiskanih izvodih mora biti označen samo nosilec liste, ter kandidat in njegov namestnik za dotični srez oz. mesto (§ 21). in pa predstavnik s svojim namestnikom. Na vsakem takem izvodu državne kandidatne liste mora biti na vrhu natisnjeno: »Za volilni kraj Beograd, Zagreb, Ljubljana...«. Na izvodih, ki so namenjeni za tista volišča, kjer se vrši volitev v več okrajih ali kvartih, mora biti na vrhu natisnjeno: »Za volišča...«.

Sodišče se mora prepričati ali so na vseh tiskanih izvodih imena predlaganih oseb označena tako, kakor v izvirnih kandidatnih listah, nakar jih potrdijo s podpisom in pečatom sodišča.

Od vseh tiskanih izvodov se mora razposlati v roku treh dni pristojnim sreskim oz. prvostopnim sodiščem za vsako občino oz. vsako volišče po en izvod, vse proti reverzu o prejemu.

Volilni odbor mora listo na dan pred volitvami prilepiti na volišču na vidnem mestu.

§ 27. Vsakomur je na prosto dano, da prepíše ali pretiska vsako kandidatno listo in vsako kandidaturu, kadar se izroče javnosti.

§ 28. Kandidatura v srezu ali v mestu kakor tudi kandidatura na državni listi, ki je bila izročena sodišču, se ne more preklicati tudi če ni bila potrjena, niti se ne morejo izvršiti nobene izpembe. Če pa kateri od predlaganih kandidatov umre ali izgubi pravico, da bi bil izvoljen, se mora na njegovo mesto predložiti drug kandidat. Za tak predlog mora biti isto število predlagateljev, kakor je bilo potrebno za kandidaturu, ki je odpadla. Take spremembe v kandidatnih listah se morejo napraviti samo še do petega dne pred volitvami. Potrdje se na isti način, kakor se potrdi tudi cela kandidatna lista.

§ 29. Ako sodišče potrdi samo eno kandidatno listo, se vrši volitev samo za to listo.

VII. Volilni materijal

§ 30. Notranji minister bo odredil vse, kar je treba, da se v državni tiskarni pripravijo in o pravem času razpoložijo vsem občinam v državi v potrebnem številu obrazci za volilne zapisnike.

§ 31. Obrazce za zapisnike in poročila volilnega odbora predpiše notranji minister.

§ 32. Oskrbovanje občin s tem materijalom gre v breme proračuna notranjega ministrstva.

VIII. Volišča, volilni odbori na voliščih in volitev

§ 33. Volilci smejo glasovati vsak samo enkrat, samo osebno, samo na volišču svoje občine in samo za potrjene kandidatne državne liste.

Volišča

§ 34. Volišče mora biti v poslopiju občinskega sodišča. Če je to poslopje nepriljubeno in če se volitev vrši na več krajih, se morajo volitve izvršiti v šolskih ali drugih poslopijih, ki jih občinsko sodišče za to določi. V nobenem slučaju se volitev ne more vršiti v cerkvi (molitnici). V občinah, ki imajo nad 800 volilcev, se vrši volitev na več krajih po oddelkih in sicer po tem, kjer volilci stanujejo. Za vsaki oddelke je po eno volišče. Če pa so stanovanja v kateri občini zelo oddaljena od poslopij, kjer se mora vršiti glasovanje, tako da bi volilci težko prišli na volišče, lahko državni odbor tudi manjše občine razdeli na oddelke.

Kraj, kjer se glasuje in poslopije, v katerem se glasuje, mora občinsko sodišče vsaj 10 dni pred volitvami objaviti. Kjer so občine majhne, sme državni odbor, če je to potrebno, določiti za več občin samo eno volišče, toda v tem slučaju ne sme biti več kot 800 volilcev dodeljenih enemu volišču.

Hkrati, ko občinsko sodišče predloži sodišču stalni volilni spisek v odobritev, mora podati pristojni banski upravi poročilo o tem, koliko bi bilo glede na to potreba volišč v tej občini. Ta poročila mora banska uprava takoj dostaviti notranjemu ministrstvu, ki bo na njihovi osnovi stavilo državnemu odboru predlog o številu volišč v dotični občini.

Če bi državni odbor ugotovil večje ali manjše število volišč, kakor pa je bilo v tej občini določeno in pristojnemu sodišču priloženo v odobritev stalnih volilnih imenikov za dotično občino, mora to sodišče v roku 3 dni potem, ko prejme poročilo o tem, preurediti stalne volilne imenike po rešenju državnega odbora in jih predložiti pristojnemu sodišču v potrditev.

§ 35. Vsako poslopje, v katerem se vrši glasovanje, mora, ako ni samo dovolj prostorno, imeti ograjeno dvorišče, ki se da zapreti.

§ 36. Za vsak kraj, kjer se vrši glasovanje, mora biti določen volilni odbor, ki je sestavljen iz enega občinskega odbornika, katerega določi srezki načelnik, dalje iz enega predstavnika za vsako kandidatno listo in iz predsednika volilnega odbora, katerega določi državni odbor.

Če volilci iz več občin glasujejo na enem kraju (§ 34), pride v volilni odbor iz vsake občine po en občinski odbornik.

Predsednik volilnega odbora ima pravico voliti v občini, kjer na dan volitev opravlja svojo predsedniško dolžnost, če predloži potrdilo, da je vpisan v stalni volilni imenik svoje občine. To potrdilo se priključi zapisniku volilnega odbora.

§ 37. Najdalj 15 dni pred dnem volitev določi državni odbor za vsako volišče predsednika volilnega odbora. Če bi kdo od tako postavljenih predsednikov imel posebno važne vzroke, da te dolžnosti ne sprejme, mora v treh dneh potem, ko je bil razpored državnega odbora objavljen, s posebno vlogo zaprositi državni odbor, za oprostitev in navesti vzroke, zaradi katerih ne more te dolžnosti sprejeti. Če državni odbor te vzroke upošteva, bo razrešil prosilca dolžnosti in določil na njegovo mesto drugega.

Če pa državni odbor ugotovi, da vzroki, ki jih je navedel prosilec, niso opravičeni, ga obvesti preko prvostopnega upravnega oblastva, da se od njega navedeni vzrok ne more upoštevati.

Po označenem roku se upošteva prošnja za oprostitev samo v izrednem slučaju, ki ga ni bilo mogoče predvideti prej in le če bi določenega predsednika volilnega odbora kakšen nepremagljiv razlog oviral, da pride. V tem slučaju, ga nadomešča predsednik občine ali njegov namestnik, v občini, kjer se vrši volitev samo na enem kraju. Kjer pa se vrši volitev na več krajih, določi za zastopnika predsednika volilnega odbora sreski načelnik, katerega od kmetov ali občinskih odbornikov dotične občine ter mu izda o tem proti reverzu akt.

Državni odbor izda vsaki osebi, ki jo določi za predsednika volilnega odbora, proti reverzu akt o postavitvi. Ta akt podpisuje predsednik ali kateri član državnega odbora, ki ga predsednik določi. Osebam, ki stanujejo v Beogradu, se bodo akti o postavitvi razdelili neposredno, drugim osebam pa po pristojnih upravnih oblastvih. Te so dolžne reverz o izročitvi akta o postavitvi takoj vrniti državnemu odboru.

§ 38. Prav tako mora sreski načelnik 5 dni pred volitvami določiti enega od odbornikov za člana volilnega odbora in enega od odbornikov za člana volilnega odbora in enega od odbornikov, ki prvega nadomešča.

§ 39. Na dan pred volitvami se morajo ob 3 popoldne zbrati vsi člani volilnega odbora ali njihovi namestniki v poslopiju, kjer bo glasovanje. Tu prevzamejo proti reverzu od občinskega sodišča stalni volilni imenik, knjigo za vpisovanje volilcev, knjigo za zapisnike, kandidatne liste, občinski pečat in vse drugo, kar je treba. Vse kandidatne liste se prilepijo na vidno mesto v sobi, v kateri se vrši volitev.

§ 40. Kadar volilni odbor vse to uredi in izbere tudi potrebno število pisarjev in drugih pomočnikov ter sploh vse, kar mu je za drugi dan, za sprejemanje glasov potrebno, mora napraviti o vsem tem zapisnik, v katerem mora posebej označiti vse prejete kandidatne liste. Zapisnik morajo podpisati vsi člani volilnega odbora. Nazadnje določi volilni odbor stražo, ki mora neprestano stražiti poslopje, v katerem se bo vršilo glasovanje.

§ 41. Na dan volitev se volilni odbor ob 7. uri zjutraj zbere v poslopiju za glasovanje in odredi, da se volitve prične.

Volitev

§ 42. Za vzdrževanje reda med volitvijo skrbi predsednik volilnega odbora. Predsednik je upravičen zahtevati, če je potrebno, pomoč od občinskega in državnega oblastva, to pa je dolžno odzvati se predsednikovemu pozivu. Člani odbora, kateri mislijo, da to ni bilo potrebno, imajo pravico, da dajo svoje mnenje zapisati v zapisnik.

§ 43. Med volitvijo morata za volilno mizo sedeti vsaj dva člana volilnega odbora. Od teh dveh mora biti vedno eden predsednik volilnega odbora, ali pa občinski odbornik, ki je član volilnega odbora ali njegov namestnik.

§ 44. Če kateri od predsednikov kandidatnih list odide z volišča in ne pusti namestnika, se volitev nadaljuje tudi brez njega. V zapisniku pa se to zapiše.

§ 45. Nihče ne sme stopiti na volišče pod orožjem, ali z orožjem, ki bi bilo uporabno za boj, izvzemši slučaj, ki ga ima v mislih § 42. tega zakona, kadar predsednik volilnega odbora pokliče zaradi vzdrževanja reda na volišču oboroženo pomoč. Državni ali samoupravni uslužbenci, ki po svoji službi nosijo orožje, ne smejo z njim priti na volišče, da bi tam izvršili svojo volilno pravico.

§ 46. V sobo, kjer se glasuje, se spuščajo volilci po vrsti eden ali več, nikdar pa ne več, kakor po pet naenkrat.

§ 47. Vsak volilec mora, ko pride v volilno sobo, pred volitvijo povedati glasno, tako da ga čujejo vsi člani volilnega odbora, svoje ime, priimek in poklic, a v mestih, kjer je več volišč, tudi svoje stanovanje. Predsednik volilnega odbora se prepriča, ali je volilec vpisan v volilni imenik. Če volilca nihče od volilnega odbora ne pozna, ga vpraša predsednik ali je res on tista oseba, pod katere imenom se je prijavil k volitvi. Nato ga opozori na zakonske posledice, če bi volil na tuje ime. Ko volilec potrdi, da je on tista oseba, pod katere imenom se je javil k volitvi, se sestavi zapisnik, v katerem je treba podati popis osebe in pa ulico

in hišno številko njegovega stanovanja. Predsednik ima pravico, da da takega neznanega volilca tudi takoj fotografirati ali daktioskopirati. Če tak nepoznan volilec na zahtevo volilnega odbora ne predloži dokaza o svoji istovetnosti, ki bi bil po oceni odbora zadosten za ugotovitev njegove istovetnosti, ga odbor ne pripusti k volitvi.

Če se dogodi, da se o kakem volilcu pojavi v odboru sum o njegovi istovetnosti, odloči volilni odbor z večino glasov, ali naj se ta volilec pripusti k volitvi.

Predsednik volilnega odbora pokaže vsakemu volilcu vse kandidatne liste in ga vpraša, za katero listo glasuje. Če volilec ni pismen, mora na njegovo zahtevo predsednik, ali kateri od članov volilnega odbora, prečitati vsa imena nosilcev kandidatnih list in sreskih kandidatov za ta srez oziroma za ta kraj na vsaki kandidatni listi. Če se vse to ne stori, ima vsak član volilnega odbora pravico, da da k temu pripombo in da da po končani volitvi vpisati v zapisnik svoj protest proti nepravilnemu postopanju odbora.

Volilec glasuje za listo javno s tem, da imekuje ime nje nosilca in sreskega oz. mestnega kandidata. To se zapiše v poseben spisek, ki se vodi za vsakega sreskega kandidata posebej.

§ 48. Čim je volilec oddal svoj glas, mora takoj zapustiti volišče. Za volišče se smatra zgradba, v kateri se glasuje, in njeno dvorišče (avlija).

§ 49. Volilni odbor ne more zabraniti glasovanja nikomur, če je vpisan v stalnem volilnem imeniku, če pa ima kdo izmed članov volilnega odbora kakšno pripombo, tedaj mora volilni odbor ali oni njegov član, ki napravi to pripombo, pripombo zabeležiti v zapisniku. Če se prijavi kakšen volilec k glasovanju, a je na njegovo ime že kdo drugi glasoval, tedaj postopa predsednik volilnega odbora po odstavku 1. § 47. in se nedvoumno prepriča o njegovem vpisu v stalnem volilnem imeniku, glede takšnega volilca pa odredi, da se njegovo ime, priimek in poklic vpišejo v poseben imenik, ki se vodi kot imenik takšnih oseb; volilec samemu ne sme dovoliti, da bi glasoval. Ta imenik priloži volilni odbor k volilnim aktom, v volilnem zapisniku pa zabeleži vsak takšen primer in označi število vseh takšnih oseb. Pri verifikaciji volitev mora skupščina vzeti v poštev vse primere takšnih oseb, če bi ti odločilno vplivali na rezultat volitev.

§ 50. Glasovanje traja ves dan do 6. ure popoldne. Le v primeru neredov se morajo volitve prekiniti za ves čas, dokler se zopet ne vzpostavi red. Povod neredov in čas prekinitve volitev je treba navesti v volilnem zapisniku. Ob 6. uri popoldne se zapre dvorišče ali zgradba. Odtlej se ne sme nihče več pripustiti na dvorišče ali v zgradbo. Glasovati pa smejo nato še oni volilci, ki so ostali na dvorišču ali v zgradbi, ko so jo zaprli. Če je bilo glasovanje zaradi neredov prekinjeno več ko eno uro, se mora za prav toliko časa podaljšati glasovanje čez 6. uro popoldne.

§ 51. Za časa glasovanja se vodi zapisnik o vsem, kar se zgodi ali kar smatra katerikoli član volilnega odbora, da je treba navesti. Vsi člani volilnega odbora se morajo ob koncu zapisnika podpisati. Če se zastopnik kakšne kandidatne liste noče podpisati, velja zapisnik tudi brez njegovega podpisa.

Vsak član volilnega odbora sme povedati svoje posebno mišljenje in staviti svoje pripombe.

§ 52. Točenje ali dajanje kakršnihkoli alkoholnih pijač je v vsakem primeru zabranjeno, in sicer dan pred volitvami, na dan volitev in dan po volitvah. To prepoved mora objaviti pristojno sodišče.

IX. Zaključek glasovanja in urejevanje volilnih poslov na voliščih

§ 53. Ko se izvrši glasovanje, se po volilnem imeniku prešteje in dožene, koliko volilcev je glasovalo. To število je treba s črkami zapisati ob koncu volilnega zapisnika. In nato se podpisajo vsi člani volilnega odbora.

§ 54. Ko je to izvršeno, se v volilnem zapisniku navede, kdaj se je glasovanje zaključilo, koliko volilcev je glasovalo po stalnem volilnem imeniku, kakor tudi vse ostalo, kar se nanaša na potek volitev. Ko je vse to zabeleženo, se podpisajo vsi člani volilnega odbora, a vsak izmed njih ima pravico izraziti svoje mišljenje in pristaviti svoje pripombe.

§ 55. Po vsem tem se prične preštevanje glasov, ki so bili oddani za posamezne sreske, odnosno mestne kandidate. Na vsakem posameznem spisku se navede državna kandidatna lista in sreski, odnosno mestni kandidat, za katerega so glasovali volilci, navedeni v spisku. Zabeležiti je treba število volilcev za posamezne sreske, odnosno mestne kandidate, in koliko je bilo oddanih glasov za vsako državno kandidatno listo. To poslednje število se zapiše z besedami na koncu vsakega spiska, nakar se še na vsakem spisku podpisajo vsi člani volilnega odbora. Za tem se volilni zapisnik, stalni volilni imenik in spiski, v katerih so navedeni glasovi za vsako kandidatno listo posebej, zložijo v omot in ta se zapre s pečatom občinjskim pečatom ter naslovi na pristojno sresko, odnosno prvomestno sodišče za glavni volilni odbor v Beogradu.

Ko je vse to izvršeno, zapusti volilni odbor volilno sobo, pred katero postavi stražo, ki mora neprestano stražiti sobo, v kateri so shranjeni volilni akti. Ključ od sobe shrani predsednik odbora pri sebi.

Straža, ki se to noč postavi na stražo pred volilno sobo, ne sme pod nobenim pogojem nikogar pustiti vanjo.

§ 56. Dan po izvršenih volitvah se ob 7. uri zjutraj setanejo vsi člani volilnega odbora pred vrati volilne sobe, jo odpro in stopijo vanjo. Ko se prepričajo, da je vse v takšnem redu, v kakršnem je bilo, ko so zapustili sobo, naslovijo ves volilni materijal na pristojno sodišče in od njega dobijo reverz.

Če bi pa našli kaj v neredu, sestavijo poseben zapisnik in ga priložijo k ostalim volilnim aktom, ki jih naslovijo na sresko oz. prvomestno sodišče za glavni volilni odbor. Za tem vzame predsednik odbora omot, ki je pripravljen za glavni volilni odbor, se odpravi na pot in ga izroči pristojnemu sreskemu, odnosno prvomestnemu sodišču.

X. Glavni volilni odbor, zaključno urejevanje volilnih poslov in proglašenje narodnih poslancev

§ 57. Glavni volilni odbor sestavljajo predsednik in podpredsednik državnega sveta, predsednik kasacijskega sodišča v Beogradu, stola sedmorice v Zagrebu, vrhovnega sodišča v Sarajevu, velikega sodišča v Podgorici, ali njihovi namestniki, katere oni sami določijo in ki pripadajo istim sodiščem, in po dva zastopnika vsake kandidatne liste. Predsednik glavnega volilnega odbora je predsednik državnega sveta ali po rangi najstarejši član volilnega odbora.

Glavni volilni odbor se sestane in takoj prične delovati prvega dne po izvršenih volitvah ob 9. dopoldne. Njegovo poslovanje je veljavno, če so prisotni predsednik in njegov namestnik ter najmanj še trije člani. Vse navzoče je treba navesti v zapisniku.

§ 58. Volilne akte pošlje predsednik glavnega volilnega odbora osebno starešini sreskega, odnosno prvomestnega sodišča proti reverzu. Ko sprejme starešina sreskega, odnosno prvomestnega sodišča volilne akte za vse sreze, jih pošlje v istih zapečatenih omotih, ki jih ne odpre, po enem sodniku glavnemu volilnemu odboru v Beograd. Določeni sodnik, ki prinese volilne akte glavnemu volilnemu odboru, mu jih izroči v zapečatenih omotih skupno z volilnimi akti in naknadnimi zapisniki (§ 56.), če ti obstojajo.

O izročitvi volilnih aktov se sestavi kratek zapisnik, katerega podpisajo predsednik glavnega volilnega odbora ali njegov namestnik in sodnik, ki je volilne akte prinesel.

§ 59. Če se volitve določenega dne zaradi neredov ali kakršnegakoli drugega vzroka na enem ali več voliščih niso izvršile, odredi glavni volilni odbor takoj, da se na vseh teh krajih volitve ponovno vrše naslednjo nedeljo. Predsedniki občinskih sodišč bodo razglasili v dotičnih občinah ponovne volitve še istega dne, ko prejmejo obvestilo glavnega volilnega odbora.

Če se tudi takrat na enem izmed prizadetih volišč volitve ne vršijo, opravi glavni volilni odbor svoj posel, ne da bi jemal v poštev neizvršene volitve.

§ 60. Glavni volilni odbor bo pregledal vse volilne akte, ki jih prejme, ocenil navedena mišljenja in pripombe, ki so zabeležena v zapisnikih.

Pri sklepih glavnega volilnega odbora smejo zastopniki državnih kandidatnih list glasovati le v primerih, ki se nanašajo na njihove državne kandidatne liste.

§ 61. Na osnovi volilnih rezultatov dožene glavni volilni odbor predhodno, katera državna kandidatna lista je dobila največje število glasov (relativna večina). Pri tem sešteje vse glasove, ki so jih dobili vsi oni kandidati, ki so nastopili v okviru te liste v vsej državi.

Nato proglasi glavni volilni odbor za poslance vse one nosilce državnih kandidatnih list, ki imajo več ko 50.000 glasov v vsej državi.

Nato se proglasijo za poslance mesta Beograda in njegovega upravnega področja vsi trije kandidati z one beogradske kandidatne liste, ki je pri volitvah nastopila za najjačjo državno kandidatno listo. Če je za najjačjo državno kandidatno listo nastopilo več beogradskega kandidatih list, tedaj se proglasijo za poslance vsi trije kandidati z one beogradske liste, ki so dobili v Beogradu in na njegovem upravnem področju relativno večino glasov.

Državni kandidatni listi, ki je dobila največje število glasov v vsej državi, dodeli glavni volilni odbor dve tretjini vseh narodnih poslancev in sicer od onega števila, ki pride na vse banovine. Odlomke, ki nastanejo pri izračunanju teh dveh tretjin, glavni volilni odbor ne vzame v poštev.

Dve tretjini mandatov, ki pripadeta državnim kandidatnim listi z največjim številom glasov, se razdelita med banovine sorazmerno s številom njihovih prebivalcev in sicer odpade na Dravsko banovino 16, Savsko 39, Vrbasko 14, Primorsko 13, Drinsko 25, Zetsko 13, Dunavsko 35, Moravsko 21, Vardarsko 24 poslanskih mandatov.

Ti mandati v posameznih banovinah se razdelijo po srezih z največjim številom glasov, ki so jih dobili v teh srezih, odnosno banovinskih sedežih kandidati, ki so vezani na državno kandidatno listo, ki ji pripadeta dve tretjini vseh mandatov.

Zatem proglasi glavni volilni odbor za narodne poslance teh srezov kandidate, ki so med ostalimi kandidati teh srezov — vezanih na večinsko listo — dobili relativno večino.

Za mesta, ki so banovinski sedeži in v katerih se voli po en poslanec, je treba postopati, kot pri ostalih administrativnih srezih. V me-

stih z dvema mandatoma se bosta proglasila za poslance ona dva mandata, ki sta po količini glasov, ki so bili oddani za vsako kandidatno listo v tem mestu, vezana na večinsko listo. Če je več kandidatnih list, ki so vezane z najjačjo državno kandidatno listo, tedaj se proglasita za poslance oba kandidata one liste, ki je dobila med temi navedenimi listami relativno večino.

Število mandatov, ki preostane od dveh tretjin, kateri sta pripadli najjačji državni kandidatni listi, razdeli glavni volilni odbor na ta način:

Če se dožene, da je državna kandidatna lista dobila manj glasov, kakor jih potrebuje državna kandidatna lista, ki je dobila v vsej državi večino, tedaj se razdelijo ti glasovi na vse državne kandidatne liste, tudi na listo, ki je dobila največje število glasov v državi. Število mandatov se razdeli tedaj po banovinah v sorazmerju z njihovim prebivalstvom in sicer dobi dravska 8, savska 19, vrbaska 7, drinska 12, zetska 7, dunavska 16, moravska 11 in varždarska 13 mandatov.

To število mandatov, ki še pripade vsaki banovini, se razdeli med vse državne kandidatne liste v sorazmerju z njihovimi glasovi, ki so jih dobili v posameznih srezih kandidatje, vezani s temi kandidatnimi listami; to pa na ta način:

Število glasov, ki jih je vsaka posamezna kandidatna lista dobila skupno v vsej državi, se v posameznih banovinah deli z 1, 2, 3 itd. in končno s številom, ki odgovarja številu teh mandatov v banovini. Od dobljenega števila se dodelijo mandati vsaki listi. Razmerje števila mandatov, ki pripade vsaki posamezni državni kandidatni listi v posamezni banovini, srezih ali mestih, odloča o proglasitvi za poslance onega kandidata, ki pripada prizadeti državni kandidatni listi.

Glavni volilni odbor proglasi za narodne poslance kandidate teh srezov odnosno mest, ki pripadajo oni kandidatni listi, ki je dobila v srezu odnosno mestu največje število glasov.

Če vsota glasov iz vseh ostalih kandidatnih državnih list znaša več, kakor število glasov kandidatne državne liste, ki je dobila relativno večino, ali je število enako, tedaj se kandidatna državna lista z največjim številom glasov pri razdelitvi tega ostanka mandatov ne jemlje v poštev. Razdelitev mandatov in dodeljevanje mandatov posameznim sreskim kandidatom, se vrši, kakor pod 1., samo da pri razdelitvi ni udeležena najmočnejša kandidatna državna lista.

3. Če katera od kandidatnih državnih list po vsej državi ni dobila niti toliko števila glasov, kakor je potrebno predlagateljev, potem se ne upošteva pri razdeljevanju mandatov pod 1. in 2. Sploh se število njenih glasov ne upošteva pri preračunavanju in razdeljevanju mandatov pod 1. in 2.

Ako bi se dogodilo, da bi imeli dve najmočnejši kandidatni listi enako število glasov, potem se volitve drugo prihodnjo nedeljo ponove, prej pa je moral glavni volilni odbor ugotoviti rezultat prvih volitev.

§ 62. Ko glavni volilni odbor konča svoj posel, mora takoj objaviti rezultat in izdati izvoljenim poslancom pooblastila, katera so dolžni podpisati predsednik in vsi člani glavnega volilnega odbora. Pooblastila se izvoljenim poslancom takoj izroče. Če izvoljeni poslanec ne biva v mestu in mu glavni volilni odbor ne more takoj osebno izročiti poslanskega pooblastila, potem pošlje poslansko pooblastilo v zapечатem ovitku, na katerem zapiše: »Glavni volilni odbor. Poslansko pooblastilo za NN...« pristojnemu upravnemu oblastvu proti reverzu in z naročilom, da ga oblastvo najkasneje v 10 dneh izroči naslovniku. Formularje za pooblastilo predpiše notranji minister. Pečat za pooblastilo je pečat Državnega Sveta.

§ 63. O vsem svojem delu vodi glavni volilni odbor zapisnik, iz katerega se mora razvideti vse, kar se je po vrsti pojavilo in rešilo in vse, o čemur je bilo naprej odločeno, da se prouči in reši. Posebno mora biti v zapisniku podrobno navedeno, koliko je v vsem bilo predloženih kandidatnih državnih list, katere osebe in na katerih listah, kateri sreski oz. mestni kandidati so bili na te liste vezani, koliko glasov je vsaka lista dobila, katere osebe in s katerih list so bile proglasene za poslance in dobile pooblastila. Zapisnik morajo podpisati vsi člani glavnega volilnega odbora, toda vsak ima pravico, da poda svoje posebno mnenje in svoje pripombe.

§ 64. Tako pripravljeni in podpisani zapisnik se pošlje prihodnji dan z vsemi prilogami in z vsemi volilnimi spisi, kar jih je glavni volilni odbor prejel z raznih volišč Narodni skupščini.

Hkrati mora poslati glavni volilni odbor »Službenim Novinam« kraljevine Jugoslavije in banovinskim službenim glasilom kratko poročilo o izidu volitev. V tem poročilu se mora navesti:

1. koliko je bilo vsega volilcev po stalnih volilnih imenikih;

2. koliko je bilo v vsem volilcev pri volitvah;

3. koliko glasov je dobila vsaka lista; in

4. katere osebe so izvoljene in proglasene za narodne poslance.

Na osnovi poročila glavnega volilnega odbora, ki se natisne v »Službenih Novinah«, napra-

vi državni odbor spisek vseh izvoljenih poslancev in ga pošlje Narodni skupščini, skupaj z vsemi volilnimi spisi.

§ 65. Vse pritožbe proti volitvam se pošljejo Narodni skupščini, bodisi neposredno, bodisi po notranjem ministrstvu. Pritožbe vloži lahko vsak volilec, pa tudi notranji minister.

§ 66. Ako po kakršnekoli slučaju ostane poslansko mesto nosilca kandidatne državne liste prazno, ostane to poslansko mesto za vso periodo nepopolnjeno. Če se po kakršnem koli slučaju izprazni mesto sreskega poslanca, se vpokliče njegov namestnik. Če se izprazni mesto namestnika, potem pride na njegovo mesto tisti sreski kandidat iz istega sreza, ki je imel izmed kandidatov vezanih na istega nosilca kandidatne državne liste, največje število glasov za sreskim poslancom, ki je mandat izgubil. Če ni bilo več sreskih kandidatov, ki bi bili vezani na istega nosilca državne kandidatne liste, potem pripade mandat srezu iste banovine, kjer je vsota glasov vseh sreskih kandidatov, vezanih na istega nosilca, največja za srezom, v katerem se je poslansko mesto izpraznilo. Mandat dobi oni kandidat tega sreza, vezanega na istega nosilca, ki ima največje število glasov. Prav tako se postopa, če se kasneje izprazni poslansko mesto. To dopolnitev izvrši sama Narodna skupščina v roku 5 dni potem, ko se je mesto izpraznilo in odredi, da se o tem obvesti tisti, ki se mora obvestiti.

§ 67. Narodni poslanci so dolžni, da s svojim pooblastilom na dan pred sklicanjem skupščine pridejo v mesto, kamor je s kraljevim ukazom sklicana Narodna skupščina, da tem na dan sklicanja izroče svoja pooblastila.

§ 68. Narodni poslanci, ki ne stanujejo v mestu, kjer se vrše seje Narodne skupščine, dobivajo iz državne blagajne povrnjene potne stroške za dohod in povratek in sicer v vsoti, ki jo odredi Narodna skupščina. Vsi narodni poslanci, dobivajo ves čas svojega delovanja v Narodni skupščini dnevnice, ki jih odredi Narodna skupščina.

§ 69. Člani državnega odbora, člani glavnega volilnega odbora, člani odborov na vseh voliščih, dobivajo iz državne blagajne dnevnice in povračilo potnih stroškov, kakor jih določijo notranji minister. Toda predsedniki in člani občinskih odborov ne dobivajo dnevnice, kadar so člani volilnega odbora v svoji občini. Ti predstavniki list in njihovi namestniki, dobivajo, kadar nosijo s predsednikom volilnega odbora glavnemu volilnemu odboru volilne spise, povrnjene potne liste. Vse osebe, ki dobivajo plačo iz državne blagajne, kadar so člani volilnih odborov v svoji občini, kakor tudi predstavniki kandidatnih list, ne dobe nobene dnevnice iz državne blagajne.

Kadar predsednik občine ali njegov zastopnik, v slučaju § 37 tega zakona fungira kot predsednik volilnega odbora, dobiva po 1. odstavku tega paragrafa dnevnice in povračilo potnih stroškov iz državne blagajne za nošenje volilnih aktov glavnemu volilnemu odboru.

§ 70. Ko Narodna skupščina pregleda poslansko pooblastila in reši vse pritožbe in vprašanja, ki so se pojavila, vrne ministrstvu za notranje zadeve vse stalne volilne imenike, da jih odpošlje občinam, katerim pripadajo, druge volilne akte pa shrani.

XI. Kazenska določila in kazenski postopek

§ 71. Vsak organ občinskega oblastva, ki opusti ali odreče, da bi izvršil o pravem času dolžnost, ki mu je s tem zakonom naložena, ali ki komu prepreči, da uporabi pravico, ki mu jo daje ta zakon, se kaznuje z zaporom 30 dni do 6 mesecev in denarno globo od 300 do 3000 Din. Izvzemajo se slučajji, za katere nadaljnji paragrafi tega zakona ali kazenski zakon predpisuje težjo obsodo.

Če sodni uradnik, ali drug državni uradnik opusti ali neče izvršiti tega, kar mu je naloženo po tem zakonu, se kaznuje z zaporom do 2 let.

§ 72. Kdor z nasiljem ali s pretnjo prepreči enemu ali več državljanom, da uporabi svojo volilno pravico, se kaznuje z zaporom od 1 meseca do 2 let.

§ 73. Kdor volilcu da ali obljubi darilo, ali mu ponudi ali obljubi mesto v javni ali privatni službi, da bi ga s tem zapeljal, da podpiše ali da ne podpiše kandidatno listo, ali da že dani podpis prekliče, ali da za določeno kandidatno listo glasuje ali ne glasuje, se kaznuje z zaporom od 1 leta in denarno od 30 do 500 Din.

Prav tako se kaznuje tudi volilec, ki sprejme za to dejanje darilo ali obljubo darila.

§ 74. Kot storilec dejanj, ki so naštetja v §§ 72. in 73. se kaznujejo tudi tisti, ki so dali sredstva, ali pomagali, da se stori katero od teh del.

§ 75. Volilci, ki bi več kot enkrat volili, se kaznujejo denarno s 50 do 500 Din in z zaporom od 1 do 6 mesecev.

§ 76. Kdor bi naštevo drugega in pod njegovim imenom glasoval ali se prijavil, da glasuje, se kaznuje z zaporom od 3 mesecev do 1 leta.

§ 77. Poleg kazni, ki so odredene v § 73., se krivce obsodi tudi na izgubo volilne pravice najmanj za eno leto, a največ za 6 let.

Kadarkoli se kdo obsodi na izgubo volilne pravice, kakor tudi v slučaju zgoraj, se mu čas, za katerega je krivec obsojen, računa od dne, ko je odsedel kazni, ali bil oproščen od obsodbe na zapor.

§ 78. Volilec, ki se pri glasovanju nedostojno vede, ali ki potem, ko je glasoval, na za-

htevo predsednika volilnega odbora noče oditi z volišča, se kaznuje z zaporom od 1 do 6 mesecev in v denarju od 300 do 2.000 Din. Takega volilca mora predsednik volilnega odbora odpraviti z volišča na zahtevo kateregakoli člana volilnega odbora ali predstavnika kandidatnih list, ali pa pravega volilca. To se mora v volilnem zapisniku zapisati.

Tako se kaznuje tudi tisti, ki pride na volišče in ni vpisan v stalni volilni imenik, pa se na opomin pristojne osebe ne odstrani.

§ 79. Kdor razžali volilni odbor ali katerega njegovih članov, se kaznuje z zaporom od 30 dni do 6 mesecev.

§ 80. Kdor dejansko napade volilni odbor ali kateregakoli njegovih članov, se kaznuje z zaporom od 3 mesecev do 2 let, če ni ta delikt tak, da bi se po kazenskem zakonu strožje kaznoval.

§ 81. Kdor pride na volišče oborožen z orožjem, ki je uporabno za boj, se kaznuje z zaporom od 1 meseca do 1 leta. Predsednik volilnega odbora je dolžan vsako tako osebo takoj odstraniti z volišča. To velja tudi za vse tiste državne ali samoupravne uslužbence, ki po svojih službenih dolžnostih nosijo orožje, če pridejo na volišče z orožjem, razen slučajja, kadar so po § 42. poklicani, da vzdržujejo red, ali da po § 55. drže stražo.

§ 82. Kdor na volišču radi agitacije raznaša lažnive vesti ali širi slike, plakate, ali druga sredstva za agitacijo, se kaznuje z zaporom od 2 do 6 mesecev.

Prav tako se kaznuje tudi tisti, ki s kričanjem, ali s pretnjami moti volilni odbor ali posamezne volilce pri njihovem delu. Vsako tako osebo mora predsednik volilnega odbora odstraniti z volišča, in sicer po svoji službeni dolžnosti, ali na zahtevo članov volilnega odbora, ali volilcev, kadar se prepriča, da se je dotična oseba pregrešila proti predpisom tega paragrafa. To je treba zapisati tudi v volilni zapisnik.

§ 83. Če pregreške, označene v § 81 in 82, zagreši več oseb skupaj, potem se vsaka oseba kaznuje z zaporom od 3 mesecev do 2 let.

§ 84. Kdor namenoma poškoduje, uniči, ali odnese kakršnokoli listino za volitve ali kakršnokoli predmet, ki služi volitvam, ali ki spremeni število glasov, ki so bili oddani za posamezne kandidatne liste, se kaznuje z zaporom od 1 do 5 let in z izgubo častnih pravic. Tu se kaznuje tudi poskus.

Na isti način se kaznuje tudi straža, ki je po § 55 določena, da čuva volilno poslopje in ki dopusti, da kdo v poslopju zagreši katero od prej navedenih del.

§ 85. Če člani volilnega odbora, razen predstavnikov kandidatnih list in njihovih namestnikov, ali človečni pisarji ali pomočniki, katerim je bilo sporočeno, da so izbrani za ta posel, ne pridejo ob določenem času na svojo službo in ne morejo opravičiti svojega izostanka, ali če p ediš na mesto brez opravičenega razloga nočejo vršiti ali nočejo podpisati zapisnika o volilnem postopanju ali pooblastil za izvoljene poslance, se kaznujejo z zaporom od 3 mesecev do 1 leta in denarno od 1000 do 3000 dinarjev.

Prav tako se kaznujejo tudi oni, ki jih je državni odbor določil za predsednike na voliščih, če o pravem času ne pridejo na določen kraj in niso bili od državnega odbora razrešeni, niti se ne morejo izgovoriti z neodoljivimi vzroki, ki so jim preprečili, priti na določen kraj.

§ 86. Člani volilnega odbora se kaznujejo z zaporom od 1 do 6 mesecev v teh-le slučajih:

1. Ako vedoma dopuste, da voli kdo, ki ga ni v volilnem imeniku in ki tudi ne predloži sodne odločbe, da bi bil moral biti vpisan v volilni imenik, a" če dopuste, da voli kdo, ki je že volil.

2. Če brez opravičenega razloga skrajšajo ali podaljšajo čas za sprejemanje glasov;

3. ako spremene kraj volišča, ki je bilo na pristojni način določeno in objavljeno.

Kazenska določila

§ 87. Kdor namerno nepravilno vodi seznam volilcev ali volilne zapisnike ali bi v njih delal popravke ali vrinke potem, ko so že podpisani — izvzemši primer iz § 28. — se kaznuje z zaporom od 6 mesecev do 2 let.

§ 88. Kdor bi brez poziva predsednika volilnega odbora odredil ali brez naloga privedel na volišče oboroženo silo, se kaznuje z zaporom od enega do 5 let in denarno od 500 do 2000 Din.

§ 89. Kdor proti predpisom § 52. toči ali na kakršnekoli način daje alkoholne pijače, se kaznuje z zaporom od 15 dni do 6 mesecev in denarno od 100 do 1000 Din.

§ 90. Dejanja, ki so tukaj navedena, pa bi se po kazenskem zakoniku kaznovala s strožjo kaznijo in dejanja, ki niso tukaj navedena, so pa navedena v kazenskem zakoniku, se kaznujejo po kazenskem zakoniku.

§ 91. Dejanja, ki se po tem zakonu ne kaznujejo s kaznijo, višjo od 6 mesecev zgoraj ali z denarno kaznijo večjo od 1000 Din, zastarajo v 6 mesecih, vsa ostala dejanja, kazniva po tem zakonu, pa zastarajo v enem letu, ako v tem času ni vložena ovadba pri državnem tožil-

stvu. Od dneva, ko se vloži ovadba, se vsa dejanja, ako niso medtem zastarela, kazniva po tem zakonu, kaznujejo po predpisih kazenskega zakonika.

§ 92. Vsa kazniva dejanja, ki so navedena v tem zakonu, pa se kaznujejo od dreva volitev, preiskujejo in sodijo v prvi stopnji okrožna sodišča na tožbo državnega tožilstva. Zasebne osebe smejo vložiti pri državnem tožilstvu pritožbo.

Vsa kazniva dejanja, ki so navedena v tem zakonu, se smatrajo za prestopke in sodišča jih preiskujejo in sodijo kot nujne zadeve.

Za pristojnost sodišč v posameznih primerih, veljajo splošna zakonska določila.

§ 93. Vsa kazniva dejanja, ki so navedena v tem zakonu in ki bi se pripetila šest dni pred volitvami ali na dan volitev, mora volilni odbor opisati v svojem zapisniku z označbo imen krivcev.

§ 94. Osebe, ki zagreše dejanja, kazniva po tem zakonu, sodijo redna civilna sodišča.

§ 95. V vseh primerih veljajo določila zakona o taksah.

XII. Prehodna in zaključna določila

§ 96. Pri prvih volitvah, ki se bodo vršile po tem zakonu, vrši dolžnost predsednika državnega sveta ali njegov po činu najstarejši član.

§ 97. Minister pravde se pooblašča, da daje avtentična tolmačenja volilnega zakona, v kolikor bi se pojavile nejasnosti, minister za notranje posle pa, da izda vsa potrebna navodila za izvrševanje tega zakona.

§ 98. Ta zakon stopi v veljavo in dobiva obvezno moč, ko se objavi v »Službenih novinah«.

Niška Banja, dne 10. septembra 1931.

Aleksander s. r.

Predsednik ministrskega sveta	Predsednik ministrskega sveta
minister za notranje posle	minister za notranje posle
častni adjutant Nj. Vel. kralja	častni adjutant Nj. Vrh. kralja
armijski general P. R. Živković	armijski general P. R. Živković s. r.

Ta zakon objavljen v »Službenih nah« z dne 12. septembra 1931.)

Videl

in pritisnil državni pečat

čuvav državnega pečata

minister pravde:

S. Kojč s. r.

Jesenice

»Jugoslovana« dobite na Jesenicah v postajni trafiki g. Nikolavčiča Antona, v trafiki gđ. Mici Mesarjeve in na Savi v trafiki gđ. Ane Klinarjeve.

»Jugoslovana« dobite na Jesenicah v trafiki gđ. Mici Mesarjeve, v postajni trafiki g. Nikolavčiča Antona in na Savi v trafiki gđ. Ane Klinarjeve.

Nov šolski zobozdravnik. Jesenice dobe v prihodnjih dneh šestega zobozdravnika v osebi g. dr. med. univ. Keržana Bartola, ki bo ordiniral v »Peklarjevi hiši«.

Znižane cene mesa. Jeseniški mesar g. Ambrožič Jože je naznanil z lepaki, da bo pričel prodajati goveje meso po 10 in 12 Din, kar je za Jesenice kot industrijsko mesto vsekakor zelo ugodno.

Ljutomer

Priključitev Strigove. Odkar je zgrajena železnica Ormož—Murska Sobota, je za zapadni predel Mečurja najbližja železniška postaja Ljutomer. To se pozna osebno pri izvozu svinj, telet, goveda, sadja, krompirja in vina; vse te produkte spravljajo kmetje in trgovci iz okolišne predela na naš kolodvor. Tudi drugače so trgovski stiki našega mesta in Medmurja jako živahni. Iz obmejnih krajev hodijo otroci celo v tukajšnje šole. Vsa ta dejstva so odločilni krogi upoštevali, ko so obširno občino Strigo prideli Dravski banovini, oziroma Ljutomerškemu srezu. Oba kraja bosta imela od tega samo korist.

Izpremembra posesti. Vilo g. Alojza Čerčka na Medjim urški cesti je kupil g. Franc Zitek.

Nova trgovina. V hiši g. škofa na Starem trgu, kjer je avtoprometna družba imela garažo, je otvoril g. Ivan Poljanec trgovino s čevlji.

Marenberg

Predrzo izzivanje. So ljudje, ki še vedno mislijo, da živimo v onih časih, ko se je lahko delalo kar se je hotelo in tudi izzivalo Slovence po mili volji. Takim bo treba enkrat pošteno stopiti na prste, da se to ne bo več ponavljalo. — Te dni se je kopala znana narodna rodbina inž. P. iz Vuhreda v svojem kopališču. Tam se koplejo tudi drugi ljudje. Neki mladenič jih je neprestano izzival s precej izbranimi izrazi. Ko ga je omenjena gospa pozvala k redu in dostojnosti, ji je izzivalno odgovoril: »Man sieht, dass sie eine Slowenin sind!« — Vse kar je prav, toda mimo takih stvari ni moremo in ne smemo molče preiti, da bi celo tuji druge narodnosti zasmehovali naše ljudi zato, ker so Slovenci. Vsem tem povemo, da so oni časi že davno minuli, ki so nas lahko izzivali. Saj komur ni vse pri nas, lahko gre na ono stran, saj je meja čisto blizu. — Ravno mi Slovenci ob meji spoštujemo vsakogar, pa bodi te ali one narodnosti, toda izzivanje ne trpimo! Zavedamo se, da smo na svoji zemlji sami svoji gospodarji.

Hranilnica Dravske banovine

Rač. Poštne hranilnice Ljubljana
št. 10.680

LJUBLJANA

Telefon Ljubljana
št. 2483

prej Kranjska hranilnica v Ljubljani

Hranilnica Dravske banovine

Rač. Poštne hranilnice Ljubljana
št. 12.363

MARIBOR

Telefon Maribor
št. 2281

Hranilnica Dravske banovine

Rač. Poštne hranilnice Ljubljana
št. 10.727

CELJE

Telefon Celje
št. 93

prej Južnoštajerska hranilnica v Celju

Pupilarno varni denarni zavodi
Dravske banovine, katera tudi
jamči za vse njihove obveznosti z
vsem svojim premoženjem
in vso davčno močjo.

Sprejemajo vloge na knjižice in te-
koči račun z najvišjim obrestovanjem

Dovoljujejo kredite, posredujejo v vseh denarnih poslih

Najbolj varna naložba prihrankov!